

Wabereani Wajitoleaji

"Basi Wayahudi wa Berea walikuwa na tabia ya heshima zaidi kuliko wale wa Tesalonika, kwa kuwa walipokea neno kwa shauku kuu na wakachunguza Maandiko kila siku ili kujionea kama yale ambayo Paulo alisema yalikuwa kweli. Matokeo yake, wengi wao waliamini, pamoja na wanawake wengi mashuhuri wa Kigiriki na wanaume wengi wa Kigiriki."
Matendo 17:11,12

Tunapoingia katika mwaka mwingine, ni wakati mwafaka kwa wanafunzi wote wa Biblia wanaotafuta Ukweli kukumbushwa umuhimu wa kusoma kwa bidii Neno la Mungu. Biblia inatambuliwa kwa urahisi kama kitabu bora zaidi cha wakati wote. Uzee wake wa kale sana unarudi hadi mwanzo kabisa wa kazi ya ajabu ya uumbaji wa dunia na maandalizi yake ya mwisho kama makao ya uumbaji wa Mungu duniani. Ndani ya kurasa zake kunapatikana ushahidi mwingi sana wa umuhimu na maana yake kwa familia ya wanadamu. Kwa karne nyingi, imekubaliwa na idadi isiyo na hesabu ya watu kama Neno lililoongozwa na Mungu la Baba yetu wa mbinguni mwenye upendo, Mungu mkuu wa ulimwengu.

Mafundisho ya Biblia na kanuni zake za haki vimeitofautisha na vitabu vingine vyote, na inasalia kuwa kiwango cha msingi cha Ukweli hata katika ulimwengu wetu wa kisasa. Mada yake kuu ya ukombozi, na urejesho wa mwisho wa familia ya wanadamu kutoka kwa madhara ya dhambi na kifo, yanaweza kupatikana katika vitabu vyake mbalimbali vilivyoandikwa na waandishi wengi kwa karne nyingi. Hii inasisitiza mapatano na kusudi la kimungu la Biblia. Hivyo basi, umakini wetu unavutwa kwenye kanuni mbalimbali za Ukweli, ambapo kila mwandishi aliyeongozwa na Roho Mtakatifu anapatana na yale wengine waliyoandika, ingawa katika wakati na mahali tofauti.

Neno Takatifu la Mungu limewahi kuitwa mwenge halisi wa ustaarabu. Mafundisho yake ya kimaadili na kimaamuzi yamefanya mengi zaidi kuathiri akili za wanadamu kuishi maisha bora kuliko kitabu kingine chochote. Ni chanzo kisichokwisha cha ujumbe wa kutia moyo na faraja. Wengi wameona Biblia kuwa chanzo cha faraja wakati wa huzuni. Wengine wamepata nguvu za kukabiliana na matukio yasiyotabirika ya maisha, huku wengine wakigeukia mafundisho yake mengi ili kupata uthibitisho.

Hasa, Biblia ni kitabu cha msingi cha Ukristo. Inafichua mpango na kusudi la ajabu la Baba wa Mbinguni katika uumbaji wa familia yake ya

wanadamu, na wokovu wake. Ujumbe huu unaendelea hadi hitimisho kuu na la mwisho ambalo litafikia kilele katika utawala wa baadaye wa ufalme mtukufu wa Kristo wenye nguvu na mamlaka juu ya dunia yote. Hii, Biblia ya inasema, ni "kulingana na mpango wa enzi," ambao Mungu "aliupanga kwa ajili ya Kristo Yesu Bwana wetu." Waefeso 3:11

Kuhusu mwandishi wa ajabu wa Biblia na kusudi lake la milele, Mwandishi wa Zaburi Daudi aliandika: "Anga linatangaza utukufu wa Mungu; anga linatangaza kazi ya mikono yake. Siku kwa siku hutoa kauli; usiku kwa usiku hufunua maarifa. Hazina kauli, hazitumii maneno; hakuna sauti inayokusikika kutoka kwao. Hata hivyo, sauti yao huenda hadi ncha ya dunia, maneno yao hadi miisho ya ulimwengu. Mbingu ni hema lake jua; ni kama bwana arusi atokaye chumbani mwake, kama shujaa anayefurahi kukimbia mbio zake. Linapanda kutoka ncha moja ya mbingu hadi ncha nyingine, wala hakuna chochote kinachonyimwa joto lake. Sheria ya Bwana ni kamilifu, hufurahisha roho. Amri za Bwana ni za kuaminika, hufanya wapumbavu kuwa wenye busara. Amri za Bwana ni sawa, hufurahisha moyo. Amri za Bwana zinawaka, hutoa nuru machoni. Hofu ya Bwana ni safi, inadumu milele. Amri za Bwana ni thabiti, na zote ni za haki. Ni za thamani zaidi kuliko dhahabu, kuliko dhahabu nyingi safi; ni tamu zaidi

kuliko asali, kuliko asali kutoka kwenye mzinga wa asali." Zaburi 19:1-10

Kuhudumu kwa ajili ya Imani

Wakati Kanisa la Awali lilipokuwa likianzishwa, Mtume Paulo na wenzake walisafiri sana kuhubiri Ukweli kwa wale waliogeuka kuwa Wakristo. Waliwasaidia ndugu hawa wapya katika Kristo kuandaa makanisa kwa ajili ya somo, huduma, na ushirika. Kwa hekima na utunzaji mkuu wa Mungu, Luka, mwanahistoria na mwandishi wa Kitabu cha Matendo ya Mitume, amerekodi matukio mengi muhimu kati ya haya. Matendo 1:1,2; Luka 1:1-4

Maarifa ya Ukweli ambayo Paulo na wengine walikuwa wakiwahubiria yalitangaza mpango na kusudi la Baba wa Mbinguni kwa ajili ya wokovu wa mwisho na upatanisho wa familia yake ya wanadamu walio wagonjwa na wanaokufa kwa dhambi. (Waefeso 1:13; Wakolosai 1:20; Tito 2:11). Roho Mtakatifu wa Ukweli pia alifungua njia kwa kundi dogo la wafuasi waaminifu wa Kristo ili kujitahidi kwa ajili ya wito wa mbinguni na kupokea nafasi kama sehemu ya bibi harusi wa Kristo. Hivyo basi tunahakikishiwa, "Usiogope, kundi dogo; maana Baba yenu amependa kuwapa ufalme." Luka 12:32

Wale walio waaminifu watapata heshima ya kushiriki na Bwana wao aliyetukuzwa katika ufalme wake wa

mbinguni, na kutoa baraka kwa familia zote za dunia. (Mwanzo 22:16-18). Mpangilio huu wa utukufu pia unahusu ufufuo wa wote walio katika makaburi—wale wanaosubiri bila kujua kuanzishwa kwa ufalme huo wa baadaye chini ya utawala wa Kristo wa E . Yohana 5:28,29; Matendo 24:15; 1 Wakorintho 15:25,26

Mizozo Njjani

Wakati wa safari ndefu za mitume za kueneza habari njema za furaha, waumini wengi wapya Wakristo waliletwa katika kundi, na kufahamu Ukweli na ushirika na watu wa Bwana. Hata hivyo, upendeleo na mizozo mara nyingi vilitokea na kumfuata Paulo na wenzake popote walipokwenda. Kulikuwa na mvutano kati ya wale waliokuwa wakishikilia kwa nguvu mafundisho yaliyojulikana ya Sheria ya Kiyahudi, na wale waliokuwa wakifundisha mafundisho mapya ya Kristo Yesu. Mafundisho haya, katika visa vingi, yalisikika kwa mara ya kwanza na wengi.

Muda mfupi kabla ya andiko letu kuu, Paulo na Silas walitoroka usiku na kusafiri kutoka Tesalonika kwenda Berea. (Matendo 17:10). Walipofika walibarikiwa na mapokezi waliyopata katika sinagogi ya eneo hilo. Walivutiwa sana na shauku kubwa na ukuaji wa kiroho wa ndugu katika kusoma kwao

Neno la Mungu, na waligundua kuwa hili liliwafanya wawe "wenye heshima zaidi" kuliko wale wa mkutano wa Tesalonika.

Sifa Inayostahili Kusifiwa

Neno "heshima" linapotumika katika mfano huu, linaashiria sifa ya kupendeza ya akili na tabia ambayo ndugu katika Kristo huko Berea walionyesha walipochunguza Maandiko. Ilikuwa, waziwazi, nia yao kufanya mafundisho na mafundisho ya Ukweli kuwa yao wenyewe. Usomaji ulioboreshwa wa andiko hili unafafanua zaidi wazo la kuwa na nia tukufu, na ndivyo imetafsiriwa katika tafsiri nyingine za Biblia. Kwa kulinganisha tunasoma, "Hawa walikuwa na nia tukufu zaidi kuliko wale wa Tesalonika, kwa maana walipokea neno kwa shauku kuu, wakichunguza Maandiko kila siku, ili kujionea kama mambo hayo yalikuwa ndivyo. Hivyo basi wengi wao waliamini, pamoja na wanawake na wanaume wengi mashuhuri wa Kigiriki." (Matendo 17:11,12). Hivyo basi, inasisitizwa tamaa ambayo ndugu hawa walikuwa nayo, si tu katika kuchunguza Maandiko kila siku, bali pia kujitahidi kuyachunguza na kuyathibitisha kwa makini na kwa "hamu kubwa."

Ushuhuda wa Paulo na Petro

Paulo aliwakemea ndugu katika kanisa la Tesalonika: "Thibitisheni mambo yote; shikamaneni na yaliyo mema." (1 Watesalonika 5:21). Alipokuwa akiandikia ndugu yake mpendwa Timotheo, mtume alimhimiza: "Jitahidi kujionyesha kuwa umeidhinishwa kwa Mungu, mfanyakazi asiyehitaji kuona aibu, akigawanya [akishughulikia] neno la kweli ipasavyo." (2 Timotheo 2:15). Baadaye alinena, "Endelea katika yale mambo y ambayo uliyajifunza, na ukayashikilia, ukiwa na hakika ya yule uliyemfundishwa; na kwamba tangu utotoni umezijua maandiko matakatifu, ambayo yana uwezo wa kukuwezesha kuwa na hekima kwa ajili ya wokovu, kwa njia ya imani iliyo katika Kristo Yesu. Maandiko yote, yaliyoongozwa na Mungu, kwa kweli ni faida kwa mafundisho, kwa kukemea, kwa kusahihisha, kwa malezi ya haki; ili mtu wa Mungu awe mkamilifu, apate kuwa na ustawi katika kila kazi njema." 2 Timotheo 3:14-17

Katika barua yake ya kwanza, Mtume Petro vivyo hivyo alihimiza, "Kila mmoja amepokea kipawa; mtu mmoja amepokea kipawa cha kutumikia; basi tumikianeni, kila mmoja akitumia neema aliyopewa, kama wasimamizi wazuri wa neema mbalimbali za Mungu. Mtu akizungumza, na azungumze kama maneno ya Mungu; mtu akitumikia, na atumikie kwa

nguvu ambayo Mungu hutoa; ili katika mambo yote Mungu apokwe sifa kwa njia ya Yesu Kristo, ambaye ndiye anayepata utukufu na nguvu milele na milele. Amina." 1 Petro 4:10,11

Inapokubaliwa kwa hali sahihi ya moyo, maonyo na himizo la Mitume Paulo, Petro, na wengine wameisaidia kukuza roho inayofanana na Kristo kwa wafuasi wote wa nyayo za Bwana tangu Pentekoste. Hii ni pamoja na kuwa wasimamizi wema wa Ukweli, ambayo ni somo muhimu kwa Wakristo wote kuiga. Hii ni kweli hasa sasa kwa wale walio katika siku za mwisho za "dunia hii ya uovu iliyopo." Wagalatia 1:4

Kwa Kumbukumbu ya Mambo Haya

Maneno ya ajabu ya Petro yaliyoandikwa takriban miaka elfu mbili iliyopita yanaendelea kuwa baraka kwetu sisi wafuasi wa Kristo. Alitangaza, "Nitawaakumbusha mambo haya daima - ingawa mnayajua tayari na mmesimama imara katika kweli mliyofundishwa. Na ni sawa tu kwamba niendeleo kuwakumbusha maadamu nipo hai. Kwa maana Bwana wetu Yesu Kristo amenionyesha kwamba ni karibu niache maisha haya ya duniani, kwa hivyo nitajitahidi kuhakikisha kwamba mnaendelea kukumbuka mambo haya baada ya mimi kuondoka. 2 Petro 1:12-15

Mtume aliendelea kusema maneno ya Ukweli aliyopokea kutoka kwa Bwana wetu Yesu wakati wa huduma yake duniani. "Hatukufuata ngano zilizobuniwa kwa ujanja, tulipowajulisha nguvu na kuja [Kigiriki: uwepo] kwa Bwana wetu Yesu Kristo, bali tulikuwa mashahidi wa utukufu wake. Kwa maana alipokea heshima na utukufu kutoka kwa Mungu Baba, ilipomjia sauti kama hii kutoka katika utukufu mkuu, 'Huyu ni Mwana wangu mpendwa, ambaye nimependezwa naye.' Na sauti hii iliyotoka mbinguni tuliisikia, tulipokuwa naye katika mlima mtakatifu." 2 Petro 1:16-18

Petro alisisitiza zaidi kwamba tunapokea Ukweli kupitia Nguvu na ushawishi wa Roho Mtakatifu, yaani, Mungu. "Tuna uhakika mkubwa zaidi katika ujumbe uliohubiriwa na manabii. Ni lazima mizingatie sana yale waliyoandika, maana maneno yao ni kama taa inayong'aa mahali penye giza - hadi Mchana ufike, na Kristo, Nyota ya Asubuhi, aangaze katika mioyo yenu. Zaidi ya yote, lazima mfahamu kwamba unabii wowote katika Maandiko haukuwahi kutokana na ufahamu wa nabii mwenyewe, au kwa hiari ya kibinadamu. La, manabii hao waliongozwa na Roho Mtakatifu, na walinena kutoka kwa Mungu." 2 Petro 1:19-21

Katika barua yake ya kwanza, Petro alifafanua wazi kwamba maneno aliyoyasema yalikuwa kwa wale

waliotoa maisha yao kwa kujitolea kamili kwa Mungu, "Ili kwamba imani yenu, ikiwa ni ya thamani zaidi kuliko dhahabu inayopotea, ingawa imejaribiwa kwa moto, ipate sifa na heshima na utukufu katika kufunuliwa kwa Yesu Kristo: Ambaye, ingawa hamjawahi kumwona, mnamwenda; ambaye, ingawa sasa hamwoni, lakini mkimwamini, mnafurahi kwa furaha isiyoelezeka na iliyojaa utukufu: Mkipokea mwisho [matokeo au matunda] ya imani yenu, yaani wokovu wa roho zenu." 1 Petro 1:7-9

Maneno haya ya Kweli hayakuwahi kufunuliwa kwa mtu mwingine yeyote, wala kwa manabii wa zamani, wala hata kwa malaika. Aliyaeleza, "Ambayo wokovu huo manabii waliutafuta na kuuchunguza kwa bidii, wale ambao walitabiri kuhusu neema ambayo ingekuja kwenu: Wakitafuta ni nini, au ni wakati gani Roho wa Kristo aliyeko ndani yao alimaanisha, aliposhuhudia mapema mateso ya Kristo, na utukufu unaofuata. Kwamba kwao ilifunuliwa, kwamba si kwa ajili yao wenyewe, bali kwa ajili yetu, wao walituhudumia mambo ambayo sasa yameripotiwa kwenu na wale waliowahubiria injili kwa Roho Mtakatifu aliyetumwa kutoka mbinguni; mambo ambayo malaika wanatamani kuyaangalia. Basi, kamba viuno vya nia zenu, mwe na busara, na mtarajie mpaka mwisho neema itakayowajia katika kufunuliwa kwa Yesu Kristo." 1 Petro 1:10-13

Hekima Iliyotoka Juu

Barua ya Yakobo inadhaniwa kuwa ni mojawapo ya maandiko ya kwanza kabisa ya Agano Jipya. Inaakisi mafundisho yaliyotolewa kwa mara ya kwanza kwa Wayahudi waliogeuka na kuwa Wakristo muda mfupi baada ya huduma ya Bwana wetu Yesu duniani kuisha. Yakobo anasisitiza, "Kila zawadi njema na kila kikamilisho kamilifu hutoka juu, na hushuka kutoka kwa Baba wa nuru, ambaye kwake hakuna mabadiliko wala kivuli cha mabadiliko." Yakobo 1:17

Baba wa mbinguni ndiye chanzo cha Ukweli wote, na kwa njia ya Roho wake Mtakatifu huwapa watu wake uelewa. "Kwa hiari yake mwenyewe alituzaa kwa neno la kweli, likiwa kama mzao wa kwanza wa viumbe vyake, ili tuwe kama matunda ya kwanza ya viumbe vyake. Basi, ndugu zangu mpendwa, kila mtu na awe mwepesi wa kusikia, mzito wa kusema, mzito wa hasira." Yakobo 1:18,19

Kuhusu mipango ya ajabu ya Mungu kwa watu wake, Yakobo pia alibainisha umuhimu wa hekima ya Mungu kuwa safi na takatifu daima. "Hekima inayotoka juu ni kwanza safi, kisha ya amani, ya upole, na ya urahisi kuombwa, imejaa rehema na matunda mema, bila upendeleo, na bila unafiki. Na tunda la haki hupandwa katika amani ya wale wanaotenda amani." Yakobo 3:17,18

Katika mistari iliyotangulia, umakini wetu unavutwa kwenye ukweli kwamba hekima ya mbinguni hufanya kazi kwa muafaka na tabia ya kimungu. Ingawa roho ya hekima inayotoka juu ni yenye amani, mtume hakupanga umuhimu wake mbele ya usafi. Hekima ya kweli huwa yenye amani tu inapopatana na utakatifu na usafi. Inaweza kuwa na amani tu na kile kilicho kitakatifu. Upole basi hufuata usafi na huwa wenye amani unapotakaswa na Ukweli. Hivyo basi hekima ya mbinguni hufurahi kuwa "imejaa rehema"; na "matunda mema" hupandwa katika mioyo ya wale ambao wameangaziwa na hekima inayotoka juu.

Mwanga wa Ukweli

Nabii Isaya anazungumzia nuru na uhusiano wake na uzima na Ukweli. Katika kuwasilisha kusudi la kimungu, anaandika, "Nitawaleta vipofu kwa njia ambayo hawakujua; nitawaongoza katika njia ambazo hawajazijua: Nitafanya giza kuwa nuru mbele yao, na vipindi kuwa vidogo. Haya yote nitawafanyia, wala sitawaacha." "Kwa ajili ya Sayuni sitanyamaza, na kwa ajili ya Yerusalemu sitatulua, hata haki yake itoke kama kung'aa, na wokovu wake kama taa ing'eayo." Isaya 42:16; 62:1

Maandiko mengine mengi pia yanatuelekeza kwenye zawadi maalum ya nuru. "Kwako upo chemchemi ya uzima; Katika nuru yako tutaona nuru." "Herimu watu

wanaojua sauti ya furaha; Watatembea, Ee Bwana, katika nuru ya uso wako." "Neno lako ni taa kwa miguu yangu, na nuru kwa njia yangu." "Njia ya wenye haki ni kama nuru ing'aayo, ikiongezeka zaidi na zaidi hata kufikia siku kamilifu." Zaburi 36:9; 89:15; 119:105; Mithali 4:18

Kama mwongozo na mtazamo wa kiroho kwa wafuasi wa Kristo, tunasoma, "Hakuna mtu huwaka taa akaiweka chini ya ndoo, wala katika kichwa cha kitanda; bali huweka taa juu ya kinara, ili mwanga wake uonekane na wote wanaoingia nyumbani. Jicho lako ni kama taa inayotoa nuru kwa mwili wako. Jicho lako likiwa na afya, mwili wako wote hujawa na nuru. Lakini likiwa na ugonjwa, mwili wako hujawa na giza. Hakikisha kwamba nuru unayoidhani kuwa ni yako si giza. Ukiwa umejaa nuru, bila kona za giza, basi maisha yako yote yatang'aa, kana kwamba taa kubwa inakujaza nuru." Luka 11:33-36

Kutafakari Neno la Mungu

Tafakari ni alama ya tabia ya Kikristo ya wale wanaotafuta kutembea katika njia za Baba yetu wa Mbinguni mwenye upendo na wanaoishi katika Neno lake. Karne nyingi kabla ya Yesu kuzaliwa, mwandishi wa Zaburi aliandika, "Amri zako ni furaha yangu. Sheria zako ni haki milele; Nipe ufahamu ili niishi. Niliita kwa sauti yangu yote; Nijibie, Ee Bwana!

Nitalinda amri zako. Nilikwambia; niokoe, Nami nitashika shuhuda zako. Nainuka kabla ya asubuhi na kuomba msaada; Ninasubiri maneno yako. Macho yangu yanasubiri zamu za usiku, Ili niweze kutafakari neno lako." Zaburi 119:143-148

Mwimbaji wa Zaburi aliendelea kusema, "Herimu mtu asiyetembea katika shauri la waovu, wala asiyesimama katika njia ya watenda dhambi, wala asiyetwaa kiti cha watenda dharau. Bali furaha yake iko katika sheria ya Bwana; Na katika sheria yake hutafakari mchana na usiku. Naye atakuwa kama mti uliopandwa kando ya mito ya maji, Utoao matunda yake kwa wakati wake; Kila kitu anachokifanya kitafanikiwa." Zaburi 1:1-3

Katika barua yake kwa ndugu Waisraeli, Mtume Paulo aliandika, "Kwa maana neno la Mungu ni hai na lina nguvu, na kali kuliko upanga wenye ncha mbili, na linapenya hata kufikia mgawanyiko wa roho na wa kipenzi, wa viungo na wa utelezi, na linaweza kuhukumu mawazo na makusudio ya moyo. Na hakuna kiumbe aliyefichwa mbele zake, bali mambo yote yamewekwa wazi na kufunuliwa machoni pake ambaye tunahesabika mbele zake. Kwa hiyo, kwa kuwa tuna kuhani mkuu mkuu aliyepita mbinguni, Yesu Mwana wa Mungu, tukishikilie imani tunayokiri." Waebrania 4:12-14

Ushuhuda wa Yesu

Yesu alifafanua wazi kwamba alitumwa kutekeleza mapenzi na kusudi la Baba wa Mbinguni, na si mapenzi yake mwenyewe. Maneno yake ya unyenyekevu yameandikwa katika Injili ya Yohana, ambapo tunasoma, "Siwezi kufanya chochote peke yangu. Nihukumu kama Mungu anavyoniambia. Kwa hiyo, hukumu yangu ni ya haki, kwa sababu natimiza mapenzi ya yule aliyenituma, si mapenzi yangu. Kama ningejishuhudia mwenyewe, ushuhuda wangu usingekuwa halali. Lakini kuna mwingine anayenishuhudia, na ninawahakikishia kwamba yote anayosema kunihusu ni ya kweli." Yohana 5:30-32

Yesu aliposema, "kuna mwingine pia anayetoa ushahidi kumhusu," alikuwa anamrejelea Yohana Mbatizaji. Alikuwa mtangulizi wa Kristo na alikuwa ameandaa njia kwa ajili ya huduma yake. "Kwa kweli, ninyi mlituma wachunguzi wamsikilize Yohana Mbatizaji, na ushuhuda wake kumhusu mimi ulikuwa wa kweli. Bila shaka, sina haja ya mashahidi wa kibinadamu, lakini nasema haya ili mpate kuokolewa. Yohana alikuwa kama taa inayowaka na kung'aa, na ninyi mlijifurahisha kwa kitambo kidogo na ujumbe wake. Lakini mimi nina ushuhuda mkubwa kuliko Yohana - mafundisho yangu na miujiza yangu. Baba alinipa kazi hizi za kutekeleza, na zinathibitisha kwamba amenituma. Na Baba aliyenituma ametoa

ushuhuda kumhusu mimi mwenyewe. ...Ninyi mnasoma Maandiko kwa bidii kwa sababu mnadhani kwamba ndani yake mna uzima wa milele. Haya ndiyo Maandiko yale yale yanayotoa ushuhuda kumhusu mimi." Yohana 5:33-37,39

Urithi wa Waberea

Uchunguzi wa Mtume Paulo kwamba waumini katika mji wa Berea walikuwa wanafunzi wenye nia njema wa Biblia ni somo chanya kwa watu wote wa Bwana kulizingatia daima. Ndugu hawa waliamini kwa dhati katika Neno la Mungu lisilokosea, na wakasisitiza kuwa ndilo chanzo pekee la kweli la upataji ufahamu. Walithamini sana thamani na maana yake kama "Bwana asemavyo" kama uthibitisho wa mwisho wa yale waliyoyaamini.

Tukirejelea tena andiko letu la utangulizi, kutoka tafsiri nyingine, tunasoma hivi kuhusu urithi wa ndugu wa Berea: "Basi Wayahudi hawa walikuwa na nia njema na wakarimu zaidi kuliko wale wa Tesalonike, maana walikuwa tayari kabisa na wakakaribisha ujumbe kuhusu kupata wokovu wa milele katika ufalme wa Mungu kwa njia ya Kristo, kwa hamu ya moyo na shauku, wakichunguza Maandiko kila siku ili kuona kama mambo hayo yalikuwa hivyo. Hivyo basi wengi wao wakawa

waumini, pamoja na Wagiriki wengi mashuhuri,
wanawake na pia wanaume." Matendo 17:11,12